

Botanički vrt Kotišina

Smješten je na primorskim obroncima planine Biokovo iznad sela Kotišina, na nadmorskoj visini od 350 do 500 metara i sastavni je dio Parka prirode Biokovo.

Vrt je utemeljio **dr. fra Jure Radić (1920-1990), franjevac i znanstvenik**, sa svrhom znanstvenog istraživanja i motrenja, zaštite i očuvanja, te popularizacije i upoznavanja

biljnog svijeta planine Biokovo. Ovo nije botanički vrt u klasičnom smislu, gdje se svaka biljka unosi prema određenim pravilima, već je zamišljen kao «ograđeni dio prirode», gdje će se zadržati prirodni oblici vegetacije sa samorodnom florom. Na relativno maloj površini od 16,5 ha nalaze se vrlo raznolika staništa kao što su kamenjare, točila, vrletne stijene, obradive površine, te **kanjon Proslap** s istoimenim slapom, koji je veći dio godine suh, a oživi samo za vrijeme jakih kiša.

Na površini vrta utvrđeno je **oko 300 samoniklih biljnih svojti, od tipično mediteranskih do planinskih**, a na nekim područjima sađene su egzote, poljoprivredno i ljekovito bilje. Među trajnicama u proljeće je u vrtu posebno impresivna **jadranska perunika** (*Iris pseudopallida* Trinajstić) sa svojim velikim lila cvjetovima. Dalmatinski je endem iz porodice *Iridaceae*, raste na kamenjarama, točilu i uz staze. Bijelim ili svijetlo ružičastim cvjetovima u ranu jesen u vrtu cvate **napuljska ciklama** (*Cyclamen hederifolium* Aiton.), iz porodice *Primulaceae*, koja u ljetnim mjesecima potpuno gubi nadzemne dijelove, a sušu i vrućinu preživi u obliku podzemne stabljike (gomolja). Njeni cvjetovi se pojavljuju prije listanja među rastresitim stijenskim materijalom na točilu. U proljeće i rano ljeto vrt je najraskošniji i obiluje cvjetnim šarenilom, dok se u ostalo doba godine u njemu uvijek može pronaći pokoji skriveni cvijet.

Kroz vrt vodi nekoliko pješačkih staza uz koje se nalaze poučne table, a određene biljne svojte su označene natpisom sa nazivom porodice i svojte.

Na glavnom ulazu u vrt u stijeni su uklesane riječi u spomen na dr. fra Juru Radića, a u neposrednoj blizini ulaza, uz samu liticu, nalaze se zidine **velikog Kaštela - fortifikacijskog objekta iz 17. stoljeća**, koji impresionira svojim izgledom.

Na mjestu današnje **crkvice sv. Ante** u Kotišini, koja je građena u razdoblju od 1901. do 1903. godine, bila je stara crkva za koju postoji podatak da je 1672. godine obnovljena, ali od nje nije ništa očuvano osim jednog natpisa koji je kao spomen-ploča uzidan na apsidi današnje crkve, a govori o posvećenju crkve koje je obavio 27. 4. 1681., u doba turske vladavine biskup Lišnjčić.

U Spomen domu „Mrin Kovačević“ u samom selu Kotišina nalazi se info i prezentacijski centar Parka prirode Biokovo koji je tijekom ljetnih mjeseci otvorena za posjetitelje, a u ostalom dijelu godine može se posjetiti po dogovoru.

LITERATURA:

REGULA-BEVILACQUA LJ. (1998.): Biokovski botanički vrt Kotišina: vodič. Ekološki glasnik, Donja Lomnica, 1-119.

Iris pseudopallida Trinajstić – jadranska perunika, dalmatinski endem

Kanjon Proslap za vrijeme jakih kiša

Cyclamen hederifolium Aiton. – napuljska ciklama

Uklesane riječi u stijeni na ulazu u Biokovski botanički vrt Kotišina

Kaštel iz 17. stoljeća